KAJIAN PELAKSANAAN KURIKULUM J-QAF OLEH GURU PELATIH INSTITUT PENDIDIKAN GURU MALAYSIA KAMPUS KENT, TUARAN, SABAH

SABARIAH BINTI BAHRUN

PROGRAM PENGAJIAN ISLAM
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2009

KAJIAN PELAKSANAAN KURIKULUM J-QAF OLEH GURU PELATIH INSTITUT PENDIDIKAN GURU MALAYSIA KAMPUS KENT, TUARAN, SABAH

SABARIAH BINTI BAHRUN

DISERTASI INI DIKEMUKAKAN UNTUK
MEMENUHI KEPERLUAN BAGI IJAZAH
SARJANA PENGAJIAN ISLAM
(SECARA DISERTASI)

PROGRAM PENGAJIAN ISLAM
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2009

PENGAKUAN

Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

13 Nov 2009 SABARIAH BINTI BAHRUN
IGC 070005

Kajian Pelaksanaan Kurikulum j-QAF oleh Guru Pelatih
Institut Pendidikan Guru Malaysia Kampus Kent,
Tuaran, Sabah

Abstrak

Kajian ini adalah berbentuk kuantitatif dan kualitatif. Ia bertujuan untuk melihat pelaksanaan kurikulum j-QAF oleh guru pelatih dalam aspek kepentingan, komitmen guru dan pihak sekolah, penggunaan kaedah dan teknik mengajar, penggunaan bahan bantu mengajar, dan aspek-aspek pembelajaran murid. Kaedah kuantitatif menggunakan instrumen soal selidik, manakala kaedah kualitatif secara pemerhatian diaplikasikan bagi menyokong soal selidik. Pemilihan sampel soal selidik adalah seramai 74 orang guru pelatih j-QAF ambilan tahun 2007 di sebuah Institut Pendidikan Guru Malaysia di Sabah. Manakala pemilihan sampel pemerhatian pula adalah sebanyak lapan buah sekolah rendah. Sebanyak enam soalan kajian telah dikemukakan untuk kajian ini dan analisa data kajian soal selidik menggunakan perisian SPSS dengan mempersembahkan kekerapan, peratus, min dan korelasi Pearson. Manakala analisis pemerhatian menggunakan kekerapan telah diaplikasikan bagi menyokong dapatan soal selidik. Dapatan kajian menunjukkan pencapaian tahap tinggi (min 3.0 – 3.96) untuk aspek kepentingan, komitmen guru dan sekolah, penggunaan kaedah dan teknik mengajar dan penggunaan bahan bantu mengajar. Manakala tahap sederhana tinggi (min 2.5 – 2.99) terhadap aspek-aspek pembelajaran murid dalam model-model j-QAF telah dicapai. Dalam kajian ini, dapatan pemerhatian telah menyokong dapatan soal selidik. Diharap maklumat yang diperoleh daripada hasil kajian ini dapat membantu guru j-QAF dan pihak berkenaan untuk menyelesaikan permasalahan yang timbul dalam pelaksanaan kurikulum j-QAF untuk menjamin keperkasaan Pendidikan Islam.

A STUDY ON THE IMPLEMENTATION OF THE J-QAF CURRICULUM BY TRAINEE TEACHERS OF INSTITUT PENDIDIKAN GURU MALAYSIA KAMPUS KENT, TUARAN, SABAH

ABSTRACT

This study was done using both the quantitative and qualitative methods. It aimed to study the various aspects involved in the implementation of the j-QAF curriculum, including, the importance, commitment of the teachers and the school authorities, methods and technique of teaching, the use of teaching aids beside the learning aspects of pupils. The quantitative method used questionnaires whereas the qualitative method used observation to support the questionnaires. A total of 74 respondents or j-QAF from a teacher education institute in Sabah from among the 2007 intake took part in the survey. The observation sampling involved eight primary schools. A total of six research questions were undertaken in this study and were analyzed using the SPSS to check on the frequency, percentage, mean and Pearson's correlation. Meanwhile the analysis observation used frequency to support the findings of the questionnaire. The study result showed a high level of achievement (mean 3.0 – 3.96) towards the aspects of importance, teacher and school authorities involvement, teaching methods and techniques and the use of teaching aids. The learning aspects of pupils underscored an average achievement (mean 2.5 – 2.99). The study findings confirmed the researched questions. It is hoped the result attained from this survey would help the j-QAF teachers and relevant authorities to solve whatever problems that may arise in the implementation of the j-QAF curriculum towards guaranteeing the grandeur of the Islamic Education

PENGHARGAAN

Bismillahirrahmanirrahim. Dengan menyebut nama Allah yang Maha Pengasih lagi Maha Penyayang. Maha suci Allah, solawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad S.A.W, para keluarga dan para sahabat sahabat baginda sekalian.

Alhamdulillah dengan izin dan inayah-Nya jua dapat saya sempurnakan penulisan disertasi ini bagi melengkapkan pengajian saya di Universiti Malaya. Banyak pihak dan individu yang layak diberikan penghormatan dan penghargaan. Pertama sekali kepada pengurusan IPGM Kampus Kent, Tuaran, Sabah yang telah memberikan keizinan kajian ini dilaksanakan.

Setinggi-tinggi penghargaan saya hulurkan kepada Profesor Madya Dr. Ishak Hj. Suliaman selaku Timbalan Pengarah Ijazah Tinggi, Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya. Penghargaan dan sekalung budi saya hulurkan kepada Puan YM Tengku Sarina Aini Tengku Kasim selaku penyelia saya, yang telah memberikan panduan, bimbingan, pandangan dan komen yang membina secara berterusan tanpa jemu sehingga selesai penulisan disertasi ini. Begitu juga pasukan tenaga akademik IPGM Kampus Kent khususnya dan IPGM seluruh Malaysia umumnya, yang banyak memberikan ilmu sepanjang saya menjalankan kajian ini. Tidak lupa jutaan terima kasih kepada semua guru j-QAF Kampus Kent yang telah mencurah tenaga bakti di bumi Sabah dan memberi kerjasama dalam pengumpulan data untuk kajian ini.

Kasih sayang dan penghargaan yang tidak terhingga buat ayahanda dan bonda, Haji Bahron dan Hajjah Zainab, yang telah banyak berkorban membesarkan dan mendidik anakanda semua sehingga berjaya menjadi insan yang berguna. Hanya Allah yang mampu membalas pengorbanan ayahanda bonda berdua di dunia dan di akhirat. Penghargaan yang amat istimewa buat suami yang dikasihi, Senawi @ Sinove Bin Hamada, di atas segala sokongan, doa, kasih sayang dan perhatian yang tidak putus-putus diberikan kepada saya. Buat semua permata hatiku, M. Hudzaifah Sofwatullah, M. Salman Al-Farisi, Khalid Al-Walid Saifullah, Abi Zarrin Habibullah, Ehda Ayesha Humaira, Omar Al-Hakim dan M. Shavn Hyqel, doa dan harapan ummi kalian semua berjaya dalam kehidupan di dunia dan akhirat. Tidak lupa buat adik beradik, Kak Samsiah, Kak Rukaiyah, Kak Maimunah, Dr. Badrul Amin, P.M Dr. Arsiah dan P.M Dr. Hadariah serta seluruh ahli keluarga yang turut sama memberi segala sokongan terhadap saya.

Akhir sekali tidak lupa ucapan terima kasih kepada Dr. Rahim, Dr. Sharifah, Dr Sulaiman, Dr. Gunasegaran, rakan-rakan UNISEL, Haji Rahman Sidik, Ustaz Sattar, Ustaz Nik Hassan, Ustaz Abdullah Atu, Ustaz M. Fauzan, Ustazah Khuzaifah, Ustazah Azizah, Puan Rosemary, Cik Lee dan lain-lain yang tidak dapat disebutkan nama mereka satu persatu yang telah berkongsi pengalaman dan sumber dalam kajian saya ini. Juga kepada nama-nama yang setia membantu, Darmi, Janifah, Rosmiza dan lain-lain yang tidak dapat disebutkan satu persatu. Semoga anda semua akan terus berjaya meniti dunia kerjaya masing-masing dalam keberkatan Allah S.W.T. Amin ya rabbal alamin.

KANDUNGAN

Kandungan			Halaman
PENGAKUAN			iii
ABSTRAK			iv
ABSTRACT			v
PENGHARGAAN			vi
KANDUNGAN			vii
SENARAI JADUAL			xiii
SENARAI RAJAH			xv
SINGKATAN			xvi
JADUAL TRANSLITERASI			xix
BAB 1	**PENDAHULUAN**		
1.1	Pengenalan		1
1.2	Latarbelakang		3
	1.2.1	Perkembangan Pendidikan Islam	5
	1.2.2	Perkembangan Pendidikan Islam di Malaysia	7
		1.2.2.1 Rumah Imam atau Guru	8
		1.2.2.2 Sekolah Pondok	9
		1.2.2.3 Madrasah	10
		1.2.2.4 Sistem Sekular	11
		1.2.2.5 Pendidikan Islam Selepas Merdeka	12
	1.2.3	Perkembangan Kurikulum Pendidikan Islam	13
	1.2.4	Kurikulum Pendidikan Islam di Malaysia	16
		1.2.4.1 Kurikulum Pendidikan Islam KBSR	17
		1.2.4.1.1 Jawi	18
		1.2.4.1.2 Al-Quran	19
		1.2.4.1.3 Fardu Ain	19
		1.2.4.2 Kurikulum Pendidikan Islam (Semakan) 2003	20
1.3	Rasional		28
1.4	Pernyataan Masalah		30
1.5	Objektif Kajian		31
1.6	Soalan Kajian		32
1.7	Signifikan Kajian		33
1.8	Batasan Kajian		34
1.9	Definisi Operasional		37

	1.9.1 Kurikulum j-QAF	37
	1.9.2 Model Pemulihan Jawi	37
	1.9.3 Model 6 Bulan Khatam Quran	38
	1.9.4 Model Tasmik	38
	1.9.5 Model Bahasa Arab Komunikasi	39
	1.9.6 Model Bestari Solat	39
	1.9.7 Guru Pelatih	40
	1.9.8 Pelaksanaan	41
	1.9.9 Pelaksanaan j-QAF	42
	1.9.10 Sekolah Rendah di Sabah yang Terlibat Program j-QAF	43
1.10	Kesimpulan	44
BAB 2	**TINJAUAN LITERATUR**	
2.1	Pengenalan	45
2.2	Kajian Tentang Definisi, Konsep dan Prinsip Berkaitan	46
	2.2.1 Kajian Tentang Konsep dan Definisi Kurikulum	48
	2.2.2 Definisi Kurikulum Kebangsaan	53
	2.2.3 Kurikulum j-QAF	55
	2.2.3.1 Konsep j-QAF	57
	2.2.3.2 Objektif j-QAF	58
	2.2.3.3 Kepentingan j-QAF	58
	2.2.3.4 Strategi Pelaksanaan j-QAF	59
	2.2.4 Model-model j-QAF	60
	2.2.4.1 Model Pemulihan Jawi	60
	2.2.4.2 Model 6 Bulan Khatam al-Quran	62
	2.2.4.3 Model Tasmik	67
	2.2.4.4 Model Bahasa Arab Komunikasi	68
	2.2.4.5 Model Bestari Solat	71
2.3	Kajian Lepas Berkaitan	72
	2.3.1 Kajian Tentang Kepentingan Pendidikan Islam	72
	2.3.2 Kajian Tentang Pelajaran dan Tulisan Jawi	73
	2.3.3 Kajian Tentang Pelajaran dan Pendidikan al-Quran	82
	2.3.4 Kajian Tentang Pelajaran Bahasa Arab	86
	2.3.5 Kajian Tentang Pelajaran Fardu Ain	89
	2.3.6 Kajian Tentang Komitmen Guru dan Pihak Sekolah	93
	2.3.7 Kajian Tentang Penggunaan Bahan Bantu Mengajar	99
	2.3.8 Kajian Tentang Penggunaan Kaedah dan Teknik Mengajar	104
	2.3.9 Kajian Tentang Latihan Perguruan dan Peningkatan Tahap Profesionalisme Guru	108
	2.3.10 Kajian Tentang Minat dan Sikap Pelajar Terhadap Pelajaran Pendidikan Islam	114
2.4	Kajian Tentang Teori dan Model Berkaitan	117
	2.4.1 Teori Matlamat Kurikulum Pendidikan	117
	2.4.2 Teori Structural-Fungsional	119

2.4.3 Model Glaser 120
2.4.4 Teori Pembelajaran Masteri 121
2.5 Kesimpulan 123

Bab 3 METODOLOGI KAJIAN

3.1 Pengenalan 124
3.2 Rekabentuk Kajian 125
3.3 Kerangka Konsepsual Kajian 127
3.4 Metod Pengumpulan Data 129
3.4.1 Metod Historis 130
3.4.2 Metod Dokumentasi 130
3.4.3 Metod Kuantitatif 131
3.4.3.1 Populasi soal selidik 131
3.4.3.2 Sampel soal selidik 133
3.4.4 Metod Kualitatif 136
3.4.4.1 Pemerhatian 137
3.5 Instrumen Dan Pentadbiran Instrumen 138
3.5.1 Instrumen soal selidik 138
3.5.2 Instrumen Pemerhatian 143
3.5.2.1 Pemerhatian Terhadap Sekolah 143
3.5.2.2 Pemerhatian Terhadap Guru j-QAF 144
3.5.2.3 Pemerhatian Terhadap Murid 145
3.6 Kesahan 146
3.7 Metod Penganalisaan Data Kuantitatif 148
3.7.1 Metod Induktif 148
3.7.2 Proses Analisa Data 149
3.7.3 Korelasi Pearson 149
3.7.4 Interpretasi Bacaan Min 150
3.8 Metod Penganalisaan Data Kualitatif 151
3.9 Kesimpulan 151

BAB 4 ANALISA DATA, DAPATAN KAJIAN DAN PERBINCANGAN

4.1 Pengenalan 152
4.2 Dapatan 152
4.3 Kebolehpercayaan Instrumen Kajian Sebenar 153
4.4 Latar Belakang Responden Kajian Mengikut Jantina, Pengalaman Mengajar, Opsyen Major dan Negeri Asal 154
4.5 Taburan Kekerapan, Peratus dan Min Mengikut Pemboleh Ubah 155
4.5.1 Kepentingan Kurikulum j-QAF 156
4.5.2 Komitmen Sekolah dan Guru-guru 157
4.5.3 Komitmen Guru j-QAF 158
4.5.4 Latihan, Kemahiran dan Profesionalisme Keguruan 159
4.5.5 Penggunaan Bahan Bantu Mengajar 160

4.5.6 Penggunaan Kaedah dan Teknik Mengajar 161
4.5.7 Minat dan Perhatian Murid 162
4.5.8 Penglibatan Murid Dalam Aktiviti P&P 163
4.5.9 Prestasi Murid Dalam Model-model j-QAF 164
4.6 Dapatan Pemerhatian 167
4.6.1 Dapatan Pemerhatian Terhadap Sekolah 167
4.6.2 Dapatan Pemerhatian Terhadap Guru j-QAF 168
4.6.3 Dapatan Pemerhatian Terhadap Murid-murid 170
4.7 Hubungan Prestasi Markah Murid dalam Model-model j-QAF 172
4.8 Analisa Keseluruhan Dapatan Kajian 173
4.9 Perbincangan 174
4.9.1 Kepentingan Kurikulum j-QAF 174
4.9.2 Komitmen Pihak Sekolah dan Guru-guru 175
4.9.3 Komitmen Guru j-QAF 177
4.9.4 Latihan, Kemahiran dan Profesionalisme Keguruan 179
4.9.5 Penggunaan BBM 182
4.9.6 Penggunaan Kaedah dan Teknik Mengajar 183
4.9.7 Minat dan Perhatian Murid 185
4.9.8 Penglibatan Aktiviti dan Kehadiran Murid 186
4.9.9 Prestasi Murid dalam Model Pemulihan Jawi 188
4.9.10 Prestasi Murid dalam Model Khatam al-Quran 190
4.9.11 Prestasi Murid dalam Model Bahasa Arab Komunikasi (BAK) 191
4.9.12 Prestasi Murid dalam Model Bestari Solat 192
4.9.13 Hubungan Prestasi Markah Murid dalam Model-model j-QAF 193
4.10 Perbincangan Kerangka Konsepsual, Teori dan Model 195
4.11 Masalah-masalah dalam Pelaksanaan Kurikulum j-QAF 198
4.11.1 Ketiadaan Bilik Khas Pemulihan Jawi 198
4.11.2 Pelaksanaan Kelas Tasmik 199
4.11.3 Bahan-bahan j-QAF Tidak Sampai ke Sekolah 199
4.11.4 Pelaksanaan Model Bahasa Arab Komunikasi 199
4.11.5 Waktu Pemulihan Jawi Masih Tidak Mencukupi 200
4.11.6 Pelaksanaan Model Bestari Solat 200
4.11.7 Pelaksanaan Model Khatam al-Quran 201
4.11.8 Kemahiran Tentang Ejaan Jawi Terkini (DBP) 201
4.11.9 Jadual Guru j-QAF Agak Membebankan 201
4.11.10 Jadual Guru j-QAF Terlalu Sedikit 202
4.11.11 Sistem Komunikasi Tidak Berkesan 202
4.11.12 Warga Sekolah Kurang Maklumat 202
4.11.13 Sistem Maklumat Antara JAPIM dan BPG Kurang Berkesan 203

4.12 Kesimpulan 203

BAB 5 RUMUSAN DAN CADANGAN

5.1 Pengenalan 204
5.2 Pendekatan Kajian 204

5.3 Cadangan 200
5.3.1 Kepada Kementerian Pelajaran Malaysia 207
5.3.2 Kepada Guru j-QAF 211
5.3.3 Kepada Pihak Sekolah dan Guru-guru 213
5.3.4 Kepada Ibu Bapa 214
5.3.5 Kepada Semua Pelajar 215
5.4 Cadangan Kajian Lanjutan 215
5.5 Rumusan 217
5.6 Penutup 219

BIBLIOGRAFI 220

LAMPIRAN

A	Soal Selidik
B	Borang Pemerhatian Komitmen Sekolah
C	Borang Pemerhatian Guru j-QAF
D	Borang Pemerhatian Murid
E	Surat Akuan Pasca
F	Surat Permohonan dan Kelulusan Menjalankan Kajian
G	Surat Lantikan Penyelia Praktikum 2008
H	Reliability Kajian Sebenar
I	Reliability Kajian Rintis
J	Borang Pengesanan Kelas Pemulihan Jawi
K	Borang Penilaian Bacaan Quran
L	Borang Penilaian Agihan Markah
M	Borang Analisa Khatam al-Quran
N	Borang Analisa Pencapaian
O	Buku Rekod Bacaan Al-Quran
P	Borang Analisa Rekod Pencapaian Murid Amali Solat
Q	Jadual Skala Sampel
R	Senarai Nama Pembaca Pruf

SENARAI JADUAL

Jadual		Halaman
Jadual 2.1	Unjuran Baru Penyertaan j-QAF di Seluruh Malaysia	56
Jadual 2.2	Unjuran Pelaksanaan Program j-QAF di Sekolah Rendah	57
Jadual 2.3	Unjuran Bilangan Guru j-QAF di Sekolah Rendah	57
Jadual 2.4	Agihan Waktu P&P Pemulihan Jawi	61
Jadual 2.5	Agihan Waktu Khatam al-Quran dan Asuhan Tilawah	64
Jadual 2.6	Contoh Jadual Waktu Model 6 Bulan Khatam al-Quran	66
Jadual 2.7	Contoh Jadual Waktu Tasmik Sesi Pagi	68
Jadual 2.8	Contoh Jadual Waktu Tasmik Sesi Petang	68
Jadual 3.1	Perbezaan Antara Kajian Kuantitatif dan Kualitatif	126
Jadual 3.2	Jumlah Guru j-QAF di Empat Buah IPGM Zon Sabah	132
Jadual 3.3	Unjuran Baru Penyertaan j-QAF di Seluruh Malaysia	132
Jadual 3.4	Jumlah Sekolah Sampel Soal Selidik	135
Jadual 3.5	Senarai Sekolah Sampel Kajian Pemerhatian	138
Jadual 3.6	Skala Empat Tahap	140
Jadual 3.7	Rumusan Pemboleh ubah dan Item	142
Jadual 3.8	Skala Pemerhatian Komitmen Sekolah	144
Jadual 3.9	Aspek Pemerhatian Terhadap Sekolah	144
Jadual 3.10	Skala Pemarkahan Pemerhatian	145
Jadual 3.11	Aspek Pemerhatian Terhadap Guru j-QAF	145
Jadual 3.12	Skala Pemarkahan Pemerhatian	146
Jadual 3.13	Aspek Pemerhatian Terhadap Murid	146
Jadual 3.14	Petunjuk Kekuatan Korelasi	150
Jadual 3.15	Jadual Tahap Bacaan Min	150
Jadual 4.1	Perbezaan Kebolehpercayaan Kajian Rintis dan Sebenar	153
Jadual 4.2	Taburan Responden Mengikut Jantina, Pengalaman Mengajar, Opsyen Major dan Negeri Asal	154
Jadual 4.3	Taburan Min Aspek Kepentingan j-QAF	156
Jadual 4.4	Taburan Komitmen Sekolah dan Guru-guru	157
Jadual 4.5	Taburan Komitmen Guru j-QAF	158
Jadual 4.6	Taburan Aspek Latihan, Kemahiran, Profesionalisme Guru	159
Jadual 4.7	Taburan Min Aspek Penggunaan BBM	160
Jadual 4.8	Taburan Aspek Penggunaan Kaedah dan Teknik Mengajar	161
Jadual 4.9	Taburan Min Aspek Minat Murid	162
Jadual 4.10	Taburan Penglibatan dan Kehadiran Murid	163
Jadual 4.11	Taburan Min Aspek Prestasi Model Pemulihan Jawi	164
Jadual 4.12	Taburan Min Prestasi Model Khatam al-Quran dan Tasmik	165
Jadual 4.13	Taburan Min Aspek Prestasi BAK	165

Jadual 4.14	Taburan Min Pretasi Model Bestari Solat	166
Jadual 4.15	Pemerhatian Kefahaman Sekolah dan Guru-guru	167
Jadual 4.16	Pemerhatian Sokongan Sekolah dan Guru-guru	167
Jadual 4.17	Pemerhatian Kefahaman Guru j-QAF	168
Jadual 4.18	Pemerhatian Komitmen Guru j-QAF	169
Jadual 4.19	Pemerhatian Pencapaian Hasil Pembelajaran	169
Jadual 4.20	Pemerhatian Terhadap Penggunaan BBM	169
Jadual 4.21	Pemerhatian Penggunaan Kaedah dan Teknik Mengajar	170
Jadual 4.22	Pemerhatian Terhadap Minat Murid	170
Jadual 4.23	Pemerhatian Tentang Penglibatan dan Kehadiran	171
Jadual 4.24	Pemerhatian Tentang Prestasi Murid	171
Jadual 4.25	Hubungan Prestasi Markah Murid Dalam Model j-QAF	172
Jadual 4.26	Analisa Keseluruhan Dapatan Kajian	173

SENARAI RAJAH

Rajah 2.1	Teori dan Matlamat Kurikulum Pendidikan	118
Rajah 2.2	Model Glaser	120
Rajah 2.3	Model Pembelajaran Masteri	122
Rajah 3.1	Kerangka Konsepsual Kajian	128

SINGKATAN

BAK	:	Bahasa Arab Komunikasi
BBM	:	Bahan bantu mengajar
BPG	:	Bahagian Pendidikan Guru
BRBA	:	Borang rekod bacaan al-Quran
CD	:	Cakera padat
Cet	:	Cetakan
DBP	:	Dewan Bahasa dan Pustaka
Dr.	:	Doktor
Ed	:	Edisi
et al.	:	dan semua
FPI	:	Falsafah Pendidikan Islam
FPK	:	Falsafah Pendidikan Kebangsaan
FPN	:	Falsafah Pendidikan Negara
GPI	:	Guru Pendidikan Islam
H	:	Hijrah
h.	:	Halaman
Ibid	:	Ibidem (Di tempat yang sama)

ICT	:	Teknologi Maklumat
IPGM	:	Institut Pendidikan Guru Malaysia (dulu maktab)
JAKIM	:	Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
JAPIM	:	Jabatan Pendidikan Islam dan Moral
Jld	:	Jilid
JPN	:	Jabatan Pendidikan Negeri
j-QAF	:	Jawi, al-Quran, bahasa Arab dan Fardu Ain
KAFA	:	Kelas Fardu Ain (di bawah JAKIM)
KBS	:	Kes Bestari Solat
KBSR	:	Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah
Kg.	:	Kampung
KIA 2M	:	Kelas Intervensi Awal Membaca dan Menulis
KPLI	:	Kursus Perguruan Lepasan Ijazah
KPM	:	Kementerian Pendidikan/Pelajaran Malaysia
LDK	:	Latihan dalam kumpulan
LPBS	:	Latihan Perguruan Berasaskan Sekolah
op. cit	:	Opera Citato (Dalam karya tersebut)
P&P	:	Pengajaran dan Pembelajaran
PI	:	Pendidikan Islam
PIBG	:	Persatuan Ibu Bapa dan Guru
PKS	:	Penilaian Kendalian Sekolah
PPD	:	Pejabat Pendidikan/Pelajaran Daerah
PPG	:	Pejabat Pendidikan/Pelajaran Gabungan

PPK	:	Pusat Perkembangan Kurikulum
PUSRAWI	:	Pusat Rawatan Islam
r.a	:	Radiallahu Anhu
RPH	:	Rancangan Pengajaran Harian
S.A.W	:	Sallallah Alaihi Wa Sallam
S.K	:	Sekolah Kebangsaan
S.M	:	Sekolah Menengah
S.W. T	:	Subhanahu Wa Ta'ala
SAN	:	Sekolah Agama Negeri
SAR	:	Sekolah Agama Rakyat
SMKA	:	Sekolah Menengah Kebangsaan Agama
SMU (A)	:	Sekolah Mengenah Ugama (Arab)
SPPIM	:	Sektor
SR	:	Sekolah Rendah
t.t.	:	Tanpa tarikh
UKM	:	Universiti Kebangsaan Malaysia

JADUAL TRANSLITERASI

1. KONSONAN

Huruf Arab	:	Transliterasi	Huruf Arab	: ansliterasi	
ا	:	a’	ب	:	b
ث	:	th	ج	:	j
ح	:	h	خ	:	kh
د	:	d	ذ	:	dh
ر	:	r	ز	:	z
س	:	s	ش	:	sh
ص	:	s	ض	:	d
ط	:	t	ظ	:	z
ع	:	‘	غ	:	gh
ف	:	f	ق	:	q
ك	:	k	ل	:	l
م	:	m	ن	:	n
ه	:	h	و	:	w
ي	:	y	ة	:	h

2. VOKAL

Vokal Pendek	:	Transliterasi
--َ- (Fathah)	:	a
--ِ- (Kasrah)	:	i
-- ُ– (Dammah)	:	u

Vokal Panjang	:	Transliterasi
ي / ا	**:**	**a**
ي	:	i
و	:	u

3. DIFTONG

Diftong	:	Transliterasi
وْ ---	:	aw
يْ ---	:	ay
وْ ---	**:**	**uww**
يْ ----	:	iy/i